

Zaščitite svoje oči!

Pri očesnih nezgodah naj
bo pomoč hitra, enostavna
in higienska

Avtorica: Natalija Jakopiček, mag. ekon. in posl. ved

Oči lahko na delovnem mestu pridejo v stik z različnimi snovmi in delci, zato je potrebno v takšnih primerih pravilno postopati. Na odstranitev raznih tujkov, baz ali kislin iz oči se je potrebno preventivno pripraviti.

V delovnem procesu so nezgode pogost pojav. Zaradi narave dela se poškodbe pogosteje pojavljajo pri fizičnih delavcih in v proizvodnji. Vsekakor imajo nezgode pri delu negativen vpliv na sam delovni proces in ga hkrati tudi ovirajo. Podjetja morajo poskrbeti za varnost zaposlenih in tako preprečiti nastanek poškodb ali zdravstvenih okvar. V ta namen je potrebno vse zaposlene kontinuirano usposablјati ter jih poleg tega seznaniti tudi z ustreznim ravnanjem v primeru poškodbe pri delu.

Vsaka poškodba je za delavca neprijetna, posebej poškodbe predela glave. Že najmanjša poškodba na očeh lahko povzroči trajno okvaro, morebiti celo izgubo vida. Za zagotavljanje varnosti na delovnem mestu je potrebno imeti prvo pomoč na doseg roke. Ker imamo samo ene oči, jih moramo še posebej paziti ter v primeru nezgod pravilno ukrepati.

NEZGODA S TUJKOM V OČESU

V primeru nezgode, ko v oko zaide tujek, je izredno priporočljiva uporaba očesnih izpiralk. Izpiralka vsebuje sterilno raztopino natrijevega klorida 0,9 %, kar odgovarja naravni očesni tekočini.

V primeru takojšnjega izpiranja očesa preprečimo sprijemanje tujka s tkivom in na ta način preprečimo hujše oblike poškodb. To je pomembno predvsem pri mehanskih poškodbah očesa, kjer je čas eden izmed ključnih dejavnikov.

Raztopina prepreči vnos klic in bakterij, ki sicer pogosto privedejo do infekcij.

Izpiralke za oči so na voljo v različnih izvedbah. Za proizvodna podjetja

so vsekakor priporočljive izpiralke v večjih embalažah (500 ml). Za posameznike so bolj primerne manjše stekleničke (200 ml), ki jih lahko namestijo v praktično torbico in do njih lahko v vsakem trenutku enostavno in hitro dostopajo, ko je potrebna prva pomoč.

Pri manjših nezgodah na očeh se lahko uporabijo tudi posebne ampule. Vsebujejo 20 ml sterilne 0,9 % raztopine natrijevega klorida ter nudijo priročno in hitro rešitev, če prideta prah ali umazanija v kontakt z očesom. Primerne so tudi v situacijah, kjer je ozračje presuho za oči.

NEZGODA Z BAZAMI IN KISLINAMI V OČESU

Pri poškodbah, ko pridejo v stik z očmi različne kisline in baze, je priporočljiva uporaba izpiralk, ki omogočajo nevtralizacijo tako kislin kot baz. Izpiralka, ki vsebuje 4,9 % sterilno raztopino fosfatnega puфра, ima nevtralno pH vrednost in je primerna za izpiranje kislin in baz.

Kadar pridejo kisline ali baze v stik z očmi, takoj začnejo razjedati sluznico in tkivo, zato je potrebno čim hitreje izpiranje oči, da dosežemo nevtralizacijo očesne tekočine.

POSTAJE Z IZPIRALKAMI

Pomembno je, da so izpiralke za oči na delovnem mestu na vidnem in dostopnem mestu. Prav tako naj bodo prilagojene hitri, učinkoviti in varni uporabi. Priporočljiva je shramba izpiralk v posebej pripravljenih postajah za izpiralke.

Stenska postaja običajno vsebuje dve izpiralki in ne potrebuje vzdrževanja. Pritrdi se na primerno mesto, odpre se z eno roko in pokrov se v odprtem položaju zaskoči. V notranjosti pokrova je pogosto ogledalo, ki omogoča lažjo in takojšnjo uporabo izpiralke. Izpiralke so zaščitene pred prahom in umazanijo. Obstajajo postaje, ki vsebujejo dve izpiralki po 500 ml sterilne raztopine natrijevega klorida 0,9 %. Raztopina prepreči vnos klic in bakterij, ki sicer pogosto privedejo do infekcij.

Poleg običajnih postaj, ki vsebujejo dve enaki izpiralki, nekateri proizvajalci ponujajo tudi postaje z dvema različnima izpiralkama. Takšne postaje običajno vsebujejo izpiralko s 500 ml sterilne, 0,9-odstotne raztopine natrijevega klorida in izpiralko z 200 ml pH nevtralne, 4,9-odstotne raztopine fosfatnega puфра.

Kombinacija obeh izpiralk izpolnjuje zahteve na večini delovnih mestih. Izpiralke so zaščitene pred umazanijo in prahom ter pripravljene na takojšnjo uporabo.

NAČRT PRVE POMOČI

Izpiralke, ki vsebujejo sterilno, 0,9-odstotno raztopino natrijevega klorida, se uporabljajo tako za izpiranje tujkov iz očesa (npr. prah, umazanija, kovinski in lesni sekanci itd.), kot tudi kemikalij, kot so olja in topila. Za opekline zaradi kislin in baz se priporoča sterilno pH nevtralno raztopino s 4,9 % fosfatnega pufra, da se doseže nevtralizacijski učinek. Po uporabi te se priporoča nadaljevanje izpiranja z izpiralko z raztopino 0,9 % natrijevega klorida. Po nezgodi je potrebno poiskati medicinsko pomoč in v hujših primerih nadaljevati izpiranje oči tudi med potjo do medicinske pomoči.

UČINKOVITOST IZPIRALK

Fosfatni pufer v pH nevtralnih izpiralkah hitro in učinkovito nevtralizira tudi zelo močne kisline in baze. Tekočina sestoji iz fosfatnih soli, ki so prisotne v telesu. Hidrogen fosfatni pufer je učinkovit proti kislinam, medtem ko dihidrogen fosfatni pufer učinkuje proti bazam.

Narejeni so bili različni testi glede nevtralizacijskega učinka izpiralke

1 Ugotovite vrsto snovi	2 Izpiranje	3 Nadaljujte z izpiranjem	4 Izpirajte po spodnjih navodilih
Tujki (npr. prah, umazanija, kovina, lesni sekanci, itd.)	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpirajte, dokler je tujek v očesu.
Kislina	Izpiralka s pH nevtralno, 4,9 % raztopino fosfatnega pufra	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpirajte 2 minuti z izpiralko s pH nevtralno raztopino. Nadaljujte izpiranje z izpiralko z 0,9 % natrijevim kloridom, dokler ne pridete do zdravniške pomoči.
Baza	Izpiralka s pH nevtralno, 4,9 % raztopino fosfatnega pufra	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpirajte 2 minuti z izpiralko s pH nevtralno raztopino. Nadaljujte izpiranje z izpiralko z 0,9 % natrijevim kloridom, dokler ne pridete do zdravniške pomoči.
Ostale kemikalije (kot topila in olja)	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpirajte, dokler ne pridete do zdravniške pomoči.
Poškodbe na koži (od kislin, baz in kemikalij)	Izpiralka s pH nevtralno, 4,9 % raztopino fosfatnega pufra	Izpiralka z 0,9 % raztopino NaCl	Izpirajte z izpiralko s pH nevtralno raztopino, dokler je ne izpraznete. Nadaljujte izpiranje z izpiralko z 0,9 % natrijevim kloridom, dokler ne pridete do zdravniške pomoči.

s pufrom v primerjavi z običajno izpiralko z 0,9 % natrijevega klorida. Rezultati so pokazali, da izpiralka s pufrom hitro nevtralizira tako kisline kot baze na neškodljivo raven pH. Izpiralke z 0,9 % natrijevega klorida sicer redčijo tekočino, vendar le malo vplivajo na spremembo pH vrednosti.

S kombinacijami izpiralk in izdelkov za zaščito lahko dosežemo varnejše razmere na delovnem mestu, ki so cilj vsakega uspešnega podjetja.

S tem preprečimo trajnejšo škodo pri poškodbah delavcev, hkrati pa omogočimo nemoten delovni proces. **Nenehno usposabljanje zaposlenih glede varnosti in zaščite je ključnega pomena za zmanjšanje tveganja nastanka poškodb.** Kadar se poškodbam ne moremo izogniti, je pomembno, da imajo zaposleni pri roki ustrezno prvo pomoč, ki bo ublažila poškodbo brez negativnih posledic.

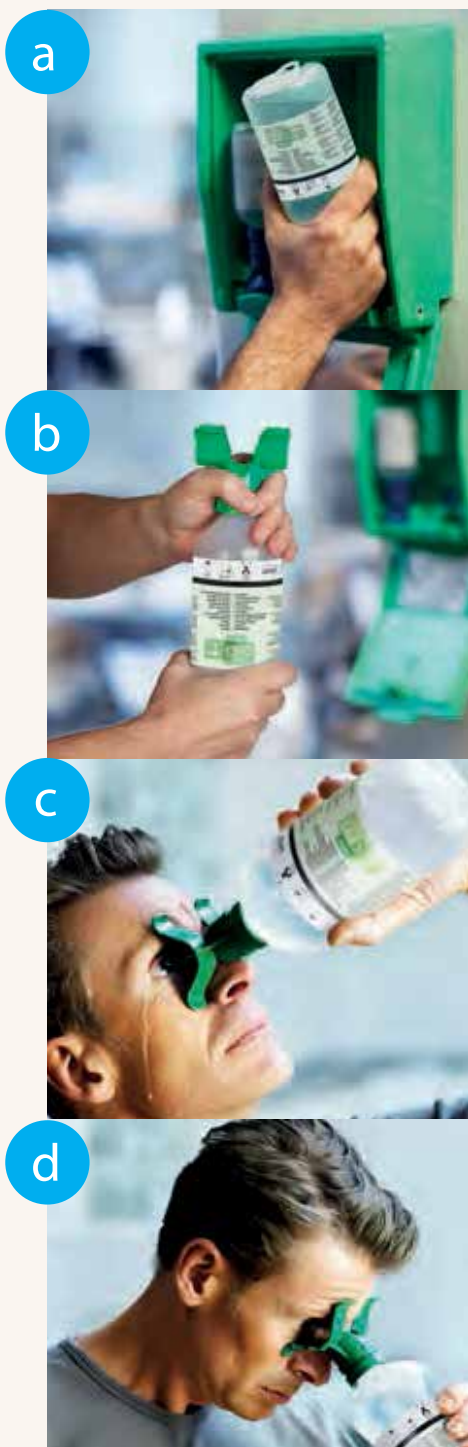

50 %
nesreč
prizadane
obe očesi.

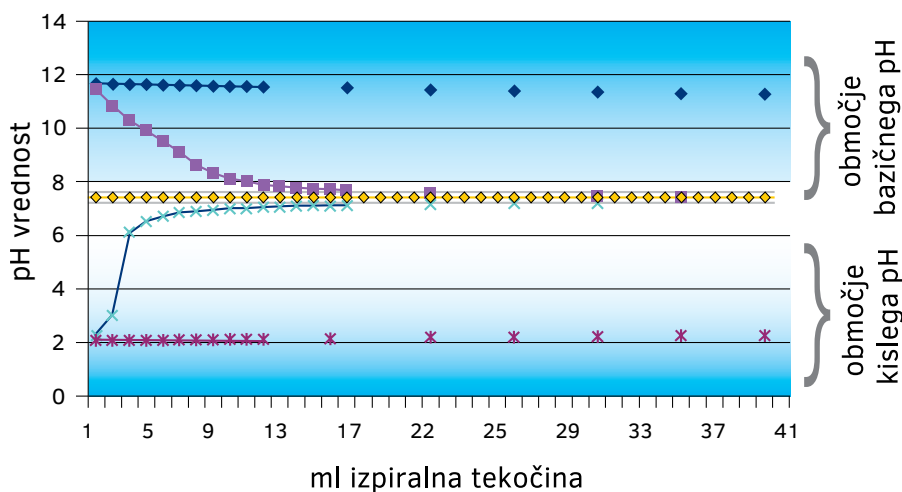
Izpiralka z dvojnimi nastavki omogoča, da izpirate obe očesi hkrati.

KAKO UPORABITI IZPIRALKO ZA OČI

Izpiralke za oči so uporabniku prijazne in omogočajo enostavno izpiranje oči. Ergonomsko oblikovana plastenka pokrije oko in ga zavaruje, direktno izpira in odvaja tekočino iz očesa po izpiranju. Tekočina mora do očesa dostopati v nežnem in enakomernem curku. Prav tako je potrebno izpiralko pritiskati narahlo, brez stiskanja. Po končanem izpiranju izpiralko zamenjamo za novo.

Neutralizacija močnih kislin in baz

- ◆ NaCl 0.9 %
- ◆ očesna tekočina
- ◆ NaCl 0.9 %
- ◆ pH nevtralna raztopina s pufrom
- ◆ pH nevtralna raztopina s pufrom

SLOTEH

Branko Gabrič s.p.
Zagrebska cesta 20
2000 Maribor
www.sloteh.si
info@sloteh.si

Preverite naš pester izbor izdelkov na spletni strani:

www.sloteh.si

ZASTOPAMO: